

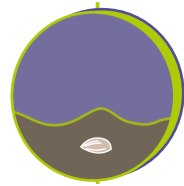
Van binnen naar buiten in de vitale tuin

De Bieslandhof, Pieter van Foreest

november
2022

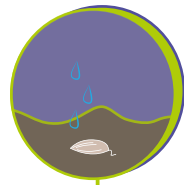

www.pietervanforeest.nl

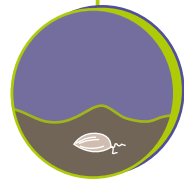

ONDERZOEK. VITALE TUIN.

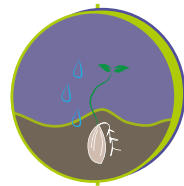
Samenvatting van het project
Aanleiding van het onderzoek

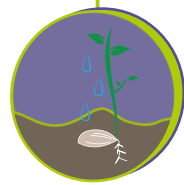
Verpleeghuisbewoners in de buitenlucht
Doel van het onderzoek

Actie de Bieslandhof:
Introduceren van het zorgconcept

Actie de Bieslandhof:
Resultaten uit de enquête

ZORGCONCEPT. VAN BINNEN NAAR BUITEN.
Moodboard

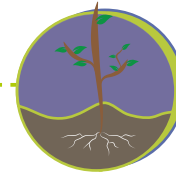
3
3

4
4

5

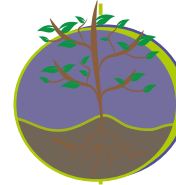
6

7

Omschrijving van het plan

8

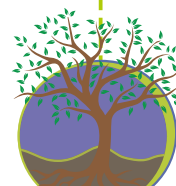
Samenwerking + support

9

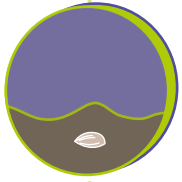
Subsidie aanvragen

10

Tijd

11

SAMENVATTING VAN HET PROJECT

Wij willen in onze zorginstelling natuurbeleving en het dagelijks naar buiten gaan centraal zetten met als doel het verbeteren van de kwaliteit van leven van onze bewoners.

Hiermee willen we beginnen op locatie De Bieslandhof van Pieter van Foreest. Deze locatie heeft een grote tuin maar deze is niet passend voor de doelgroep en is niet goed toegankelijk. Daarom willen wij de tuin en de toegang naar de tuin aanpassen. We gaan de tuin ook openstellen voor bezoekers van buitenaf zodat onze bewoners weer meer in contact komen met de maatschappij. Vervolgens gaan wij de tuin implementeren.

Melanie van der Velde is als promovenda betrokken bij dit project. Zij onderzoekt het effect van de tuin op het welzijn van de bewoners. Deze gegevens zullen hierna worden gedeeld met als doel het vergroenen en openen van de ouderenzorg in heel Nederland en het verbeteren van de kwaliteit van leven van alle ouderen die wonen in een verpleeghuis.

AANLEIDING VAN HET ONDERZOEK

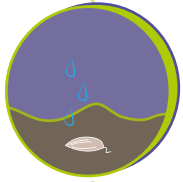
Buiten zijn is onlosmakelijk verbonden aan mooie herinneringen in onze levens en dit blijft net zo belangrijk wanneer mensen in het verpleeghuis wonen. Dit terwijl uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt dat één op de tien verpleeghuisbewoners niet meer dan één keer per maand buiten komt en één op de vijf bewoners zelfs zelden of nooit. Deze mensen hadden voor opname een eigen, zelfstandig leven waarin ze naar buiten konden wanneer zij wilden en in contact stonden met de maatschappij. Door de “cocon” waarin mensen in het verpleeghuis wonen, valt dit alles weg.

Het belang van naar buiten gaan en natuurbeleving is steeds meer in beeld, maar natuurbeleving is onvoldoende onderdeel van het dagelijks leven van bewoners in het verpleeghuis. Dit terwijl er uit de literatuur naar voren komt dat er positieve effecten zijn van natuur op ouderen, zeker ouderen die in verzorg- of verpleeghuizen wonen. Significante verbeteringen waren gevonden in kwaliteit van leven, depressie, angst, sociale relaties, fysieke gesteldheid, en cognitie.

Onze droom is dat elke verpleeghuisbewoner dagelijks naar buiten kan en weer in contact komt met buiten en met andere bezoekers van de tuin.

“IK GA VAAK DE TUIN IN MET MIJN MOEDER. IK MERK DAT KLEURIGE BLOEMEN, INSECTEN, DIEREN EN KRUIDEN HAAR INTERESSE HEBBEN. IK LOOP ALTIJD EEN RONDJE EN WIJS DE BLOEMEN AAN EN LAAT HAAR DE KRUIDEN RUIKEN. MEER PLANTEN EN BLOEMEN DIE DE ZINTUIGEN PRIKKELN ZIJN ZEER WELKOM!”

VERPLEEGHUISBEWONERS IN DE BUITENLUCHT

Wij vinden dat naar buiten gaan wel onderdeel moet zijn van het dagelijks leven van verpleeghuisbewoners en daarom slaan Pieter van Foreest en de academische netwerken ouderenzorg Universitair Netwerk voor de Care sector Zuid-Holland (UNC-ZH) en Academische Werkplaats Ouderenzorg Limburg (AWO Limburg) de handen ineen voor een bijzonder project! Onderdeel van dit project is het promotie onderzoek van Melanie van der Velde.

Promotieonderzoek: De Vitale Tuin

Melanie van der Velde doet op dit moment promotieonderzoek met het doel om inzicht te krijgen in het effect van het herinrichten van de tuin van de Bieslandhof op het gebruik van de tuin, het dagelijks leven en kwaliteit van leven van de bewoners met dementie. Het tweede doel is het evalueren van het proces van het herinrichten van de tuin van de Bieslandhof en de implementatie van het gebruik van de tuin in het dagelijks leven van de bewoners met dementie.

DOEL VAN HET ONDERZOEK

De tuin passend maken voor de bewoners en bezoekers en toegankelijk waardoor we natuurbeleving en het dagelijks naar buiten gaan centraal kunnen stellen met als doel het verbeteren van de kwaliteit van leven van onze bewoners.

MELANIE: "ONZE DROOM IS DAT ALLE BEWONERS DIE DAAR BEHOEFTE AAN HEBBEN OP EEN PERSOONSGERICHTE MANIER DAGELIJKS VRIJ NAAR BUITEN KUNNEN IN EEN OMGEVING DIE PASSEND IS. WIJ VOELEN DE URGENTIE OM NAAR BUITEN TE KUNNEN GAAN, HET IS EEN GROOT GEMIST VOOR DE BEWONERS. VANUIT DAT GEVOEL ZIJN WE DIT ONDERZOEK GESTART..."

...LOCATIE DE BIESLANDHOF VAN PIETER VAN FOREEST IN DELFT VOERT DE KOMENDE TWEE JAAR EEN GROOT VERBETERTRAJECT VOOR DE BIJGELEGEN TUIN UIT. DIT TRAJECT EN DE MOGELIJKE EFFECTEN OP HET BUITEN ZIJN VAN DE BEWONERS, ONDERZOEKEN ZE SAMEN MET HET UNC-ZH EN DE AWO LIMBURG. DIT IS EEN PRACHTIGE KANS OM BEWEZEN KENNIS MEE TE NEMEN IN HET TUINONTWERP EN OM DE SITUATIE VOOR EN NA DE NIEUWE TUIN TE VERGELIJKEN."

ACTIE DE BIESLANDHOF: INTRODUCEREN VAN HET ZORGCONCEPT

Om te laten weten dat we aan de slag willen met de tuin van de Bieslandhof hebben we de centrale hal tijdelijk feestelijk aangekleed met groenten, fruit en bloemen. Om na te gaan welke wensen er zijn is er een enquête verspreid onder alle bewoners, bezoekers, medewerkers en vrijwilligers van de Bieslandhof. Dit betrof ook mensen uit de directe omgeving. Hierin hebben we een uitvraag gedaan naar de wensen en behoeften met betrekking tot het naar buiten gaan en de tuin. We willen tenslotte dat de tuin een levendige ontmoetingsplaats wordt voor jong en oud.

Uit de enquête is duidelijk de behoefte naar voren gekomen om meer tijd buiten te besteden en zijn er ook allerlei ideeën verzameld om de tuin toegankelijker en bruikbaar te maken.

Daarnaast werden er leuke ervaringen en herinneringen in de tuin gedeeld in de enquête. Als dank voor het invullen van de enquête kregen de mensen een zakje met zaadjes.

"WIJ WILLEN ALLE GEBRUIKERS VAN DE TUIN BETREKKEN BIJ DE INVULLING ERVAN MET ALS DOEL DAT ER ZOVEEL MOGELIJK MENSEN GEBRUIK VAN KUNNEN MAKEN. OP DEZE MANIER KUNNEN ONZE BEWONERS VAN DE TUIN GENIETEN EN TEGELIJKERTIJD OOK WEER IN CONTACT KOMEN MET ANDERE TUINBEZOEKERS, JONG EN OUD. ONZE TUIN IS VEEL TE MOOI OM NIET TE DELEN"

ACTIE DE BIESLANDHOF: RESULTATEN UIT DE ENQUÊTE

In de enquête hebben wij ook de vraag gesteld of er nog tips zijn met betrekking tot de tuin en het gebruik ervan. Hieronder de categorieën en enkele citaten die daaruit gekomen zijn.

Opening in fases Rookvoorzieningen
 Bewegwijzering Eten en drinken
 Water Moestuin / kas
 Beplanting Dieren Zitplekjes
 Onderhoud en beschutting
 Behandeling Toegang en veiligheid
 en oefenen Balkons verpleeghuis

“Verschillende geuren en kleuren. Eetbare planten zoals kruiden planten, fruitbomen en groenten. Bakken op hoogte zodat de bewoners de planten makkelijker kunnen aanraken en ruiken.”

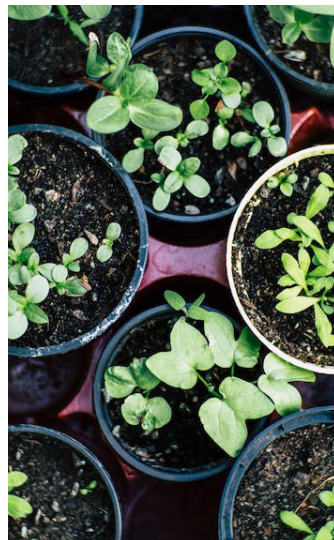
“Stukje moestuin voor de tuinier-liefhebbers onder ons.”

“Behoeftte aan verschillende zitplekjes, beschermd van de zon (schaduw), wind en/of regen. Ook beschutte rustige plekjes, plekjes met wat meer privacy verspreid over de hele tuin.”

“IK GA VAAK DE TUIN IN MET MIJN MOEDER. IK MERK DAT KLEURIGE BLOEMEN, INSECTEN, DIEREN EN KRUIDEN HAAR INTERESSE HEBBEN. IK DAN EEN RONDJE. MEER PLANTEN EN BLOEMEN DIE DE ZINTUIGEN PRIKKELLEN ZIJN ZEER WELKOM! OOK ZOU HET FIJN ZIJN ALS WE WAT MAKKELIJKE DE TUIN IN KUNNEN KOMEN, DE TOEGANG IS NU WEL MOEIZAAM”

MOODBOARD

OMSCHRIJVING VAN HET PLAN

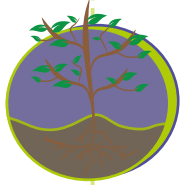
In De Bieslandhof wonen/verblijven in totaal 317 mensen. Het grootste deel van deze mensen woont op een psychogeriatrische afdeling. Daarnaast wonen er ook mensen op somatische afdeling, screenings-afdelingen en verblijven er mensen tijdelijk op een revalidatieafdeling binnen de Bieslandhof. De tuin wordt ook gebruikt door medewerkers, familie en andere bezoekers.

Om het doel “elke bewoner kan dagelijks naar buiten” te realiseren, worden de tuin en de toegang naar de tuin van de Bieslandhof in de winter 2022/2023 aangepast. Deze aanpassingen worden gedaan op basis van beschikbare wetenschappelijke gegevens en een uitvraag bij de gebruikers van de tuin (bewoners, naasten, medewerkers, vrijwilligers, buurtbewoners). Deze kennis wordt verzameld en ingebracht door Melanie van der Velde - van Buuringen. Dit project is uniek in vorm en schaalgrootte en dit is nog niet eerder in Nederland uitgevoerd.

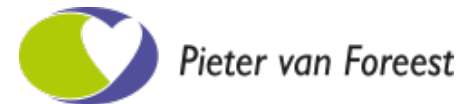
De bewoners en bezoekers van De Bieslandhof krijgen door de verbouwing van de tuin toegang tot een prachtige tuin welke zij dagelijks, laagdrempelig kunnen gebruiken. Het zal een toegankelijke en uitnodigende tuin worden vol met leven. De seizoenen zijn goed zichtbaar en te beleven en de tuin zal vol staan met bloeiende bloemen, fruitbomen en struiken. Iedereen is vrij om te plukken. Er zijn verschillende plekken in de tuin (in de zon of in de schaduw) voor iedereen om actief of passief te genieten van het buitenzijn. We willen de tuin ook een ontmoetingsplek maken en stellen hem open voor bezoekers van buitenaf. Wij zoeken samenwerking met anderen in de wijk zoals de kinderopvang. Wij versterken elkaar door duurzame samenwerkingen aan te gaan, zo bieden wij bijvoorbeeld moestuin-plekken aan en halen zo de buitenwereld naar onze tuin. De bewoners van de Bieslandhof komen weer in verbinding met de maatschappij. Er zal ook rekening worden gehouden met mogelijke (klein) kinderen die op bezoek komen, er komt een speeltuin. De tuin wordt geïntegreerd in het dagelijks leven in de Bieslandhof en we zullen er alles aan doen om (indien de bewoner dit wil) het naar buiten gaan te stimuleren en faciliteren. Naast het aanpassen van de fysieke omgeving (tuin en gebouw) zal ook de sociale en de organisatorische omgeving worden aangepast om het tuingebruik te bevorderen.

SAMENWERKING. + SUPPORT.

Klein Bretelerfonds

LINDELOOF TUIN- EN LANDSCHAPSARCHITECTEN BV

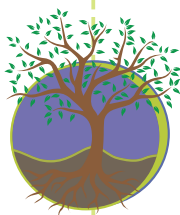

**Fonds
1818**

**Anne-Marie
van der Lindenprijs**
voor een zorgimpuls

Onderzoek Vitale Tuin

Deelproject fysieke omgeving

Deelproject sociale omgeving

Deelproject organisatorische omgeving

